

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ปัจจุบันการติดตามและประเมินผลนั้นว่ามีความสำคัญและจำเป็นต่อการบริหารงานเป็น อย่างยิ่ง เนื่องจากการติดตามและประเมินผลเป็นการประเมินผลงานการปฏิบัติงานของปีที่ผ่านมา ว่ามีความสอดคล้องกับ แผนงานที่ได้วางเอาไว้หรือไม่ รวมทั้งการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนอย่างแท้จริง องค์การบริหารส่วนตำบล ัญญา ในฐานะองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภาระหน้าที่ที่จะต้องให้การบริการแก่ประชาชนในชุมชน จึงจำเป็นที่ จะต้องมีการจัดทำแผนติดตามและประเมินผล เพื่อวัดถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการดำเนินการในด้านต่างๆ เพื่อใช้เปรียบเทียบการทำงานของปีที่ผ่านมาอีกด้วย

ทั้งนี้ ระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ได้กำหนดให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ต้องจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาสี่ปี และ แผนการดำเนินงาน เพื่อเป็นเครื่องมือในการใช้งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ และทรัพยากรต่างๆ ได้อย่างมี ประสิทธิภาพและประสิทธิผล มีความโปร่งใส เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ท้องถิ่นและตอบสนองความต้องการของ ประชาชน ถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีสักเพียงไรก็ตามแต่หากไม่สามารถลงมือปฏิบัติ ถึงแม้ว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีแผนพัฒนาท้องถิ่นที่ดีสักเพียงไรก็ตามแต่หากไม่สามารถลงมือปฏิบัติ ผลการดำเนินงานที่เกิดขึ้นได้ ก็ไม่สามารถที่จะบ่งบอกความสำเร็จของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ดังนั้น องค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นจึงต้องมีเครื่องมือที่สำคัญในการตรวจสอบการดำเนินงานว่าเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือบรรลุ เป้าหมายหรือไม่ อย่างไร ซึ่ง “ระบบติดตาม” และ “ระบบประเมินผล” จะเป็นเครื่องมือในการนำข้อมูลต่างๆ มา ปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมหรือแม้แต่ยุติการดำเนินงาน

๑. ความสำคัญของการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เป็นเครื่องมือที่จำเป็นในการปรับปรุงประสิทธิภาพของโครงการที่ ดำเนินการอยู่ โดยที่การติดตาม หมายถึง กิจกรรมภายในโครงการซึ่งถูกออกแบบมาเพื่อให้ข้อมูลป้อนกลับ เกี่ยวกับการดำเนินโครงการ/กิจกรรม ปัญหาที่กำลังเผชิญอยู่ ประสิทธิภาพของวิธีการดำเนินงาน ให้ลุล่วง ค่าใช้จ่ายโครงการ/กิจกรรมสูงเกินกว่าที่กำหนดไว้ กลุ่มเป้าหมายหลักของโครงการ/กิจกรรมไม่ได้รับประโยชน์หรือ ได้รับน้อยกว่าที่ควรจะเป็น เกิดปัญหาในการควบคุมคุณภาพของการดำเนินงาน เสียเวลา ในการตรวจสอบความ ชัดแจ้งในการปฏิบัติงานภายในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน กลุ่มเป้าหมายที่ได้รับประโยชน์จากโครงการ/ กิจกรรม การประเมินผล คือ การตรวจสอบผลการดำเนินงานในระหว่างที่กำลังดำเนินการหรือภายหลังที่การ ดำเนินการสำเร็จเสร็จสิ้นไปแล้ว ซึ่งการประเมินผลเป็นสิ่งจำเป็นเช่นเดียวกับการติดตามการประเมินผลแผนงานจะ เป็นการบ่งชี้ว่าแผนงานที่กำหนดไว้ได้มีการปฏิบัติหรือไม่ อย่างไร อันเป็นตัวชี้วัดว่าแผนงานที่ได้ดำเนินการไปแล้ว นั้นให้ผลเป็นอย่างไร นำไปสู่ความสำเร็จตามแผนงานที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผล ถือว่าเป็นข้อมูลย้อนกลับที่สามารถนำไปใช้ในการปรับปรุงและตัดสินใจในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อไป

๒. ประโยชน์ของการติดตามและประเมินผล

ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลัญญาใช้การติดตามและประเมินผลเป็นประโยชน์ต่อการบริหารงานได้ หลายแนวทาง ดังนี้

๒.๑ จัดสรรทรัพยากรของตำบลัญญา สามารถพิจารณาจากการติดตามและประเมินผลว่ากิจกรรมใดได้ ทรัพยากรเพียงพอที่จะปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนหรือไม่

๒.๒ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานของหน่วยงาน การประเมินผลจะแสดงให้เห็นถึงการปฏิบัติงานของ ส่วนต่างๆ ว่าเป็นไปตามเป้าหมายตัวชี้วัดที่ผู้บริหารกำหนดไว้หรือไม่

๒.๓ เป็นหลักเกณฑ์พิจารณาความดีความชอบและประเมินผลการทำงานของเจ้าหน้าที่ ซึ่งเป็นผลต่อเนื่องจากการติดตามผลการปฏิบัติงาน ถ้าผู้บริหารหน่วยงานสามารถบริหารงานให้ได้ตามเป้าหมายและตัวชี้วัดที่กำหนดก็สมควรได้รับการพิจารณาความดีความชอบพิเศษ

๓. วัตถุประสงค์ของการติดตามและประเมินผล

๓.๑ เพื่อให้การติดตามการประเมินผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อประชาชนและสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เป็นอย่างดี

๓.๒ เพื่อให้การติดตามและประเมินผลบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

๓.๓ เพื่อรู้ถึงความต้องการที่แท้จริงของประชาชนในพื้นที่ตำบลัญญาและแก้ไขได้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น

๓.๔ เพื่อใช้เป็นข้อเสนอแนะผู้บริหารในการจัดทำแผนพัฒนาปีต่อไป

๔. กรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผล

๔.๑ กรอบในการติดตามและประเมินผล

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลัญญา จะต้องดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ดังนี้

๑. ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๒๙ ดังนี้

(๑) กำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

(๒) ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

๒. ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๙ ข้อ ๑๓ ดังนี้

(๓) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าวและต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวันโดยอย่างน้อยปีละสองครั้ง ภายในเดือนเมษายนและภายในเดือนตุลาคมของทุกปี

คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลัญญา ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบฯ ได้กำหนดแนวทาง วิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

๑. ดำเนินการประเมินคุณภาพของแผนพัฒนาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔) ตามแนวทางการพิจารณาคุณภาพแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แจ้งตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๐๗๐๓ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๘ เรื่อง แนวทางและหลักเกณฑ์การจัดทำและประสานแผนพัฒนาสี่ปีขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ข้อ ๗ การวัดคุณภาพของแผนพัฒนาท้องถิ่น ตามนัยหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๒/ว ๔๘๓๐ ลงวันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันประกาศใช้แผนพัฒนาท้องถิ่น

๒. ดำเนินการติดตามผลการดำเนินงานที่กำหนดไว้ในแผนพัฒนา ปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา

๕. ระเบียบ วิธีการและเครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

๕.๑ ระเบียบที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

ระเบียบในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา มีองค์ประกอบที่ใช้ในการติดตามดังนี้

(๑) แต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาของ องค์การบริหารส่วนตำบลัญญา ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ ข้อ ๒๘ โดยมีภาคประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการติดตาม

(๒) การบันทึกข้อมูลในแบบรายงาน ดังนี้

แบบที่ ๑ การกำกับกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๓/๑ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

(๓) การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-plan (www.dla.go.th) และ การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-laas (www.dla.go.th)

๕.๒ วิธีการในการติดตามและประเมินผล

วิธีการในการติดตามและประเมินผล มีวิธีการดังนี้

(๑) ติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาสี่ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๔)

(๒) ระยะเวลาในการติดตามและประเมินผลมีรายไตรมาสและระยะหกเดือนดังนี้

รายไตรมาส

(๑) ไตรมาสที่ ๑ (เดือน ตุลาคม – ธันวาคม ๒๕๖๐)

(๒) ไตรมาสที่ ๒ (เดือน มกราคม – มีนาคม ๒๕๖๑)

(๓) ไตรมาสที่ ๓ (เดือน เมษายน – มิถุนายน ๒๕๖๑)

(๔) ไตรมาสที่ ๔ (เดือน กรกฎาคม – กันยายน ๒๕๖๑)

ระยะ ๖ เดือน

(๑) เดือน ตุลาคม ๒๕๖๐ – มีนาคม ๒๕๖๑

(๒) เดือน เมษายน – กันยายน ๒๕๖๑

(๓) ดำเนินการตรวจสอบในระหว่างการดำเนินโครงการพัฒนาและกิจกรรมที่ดำเนินการจริงทั้งหมดในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประจำปีงบประมาณนั้น ว่าสามารถเป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่

(๔) สรุปผลการดำเนินโครงการในแผนพัฒนา ตามแบบในข้อ ๕.๑ (๒)

(๕) สรุปผลการประเมินความพึงพอใจตามแบบในข้อ ๕.๑ (๒)

(๖) เปรียบเทียบผลการดำเนินงานในปีที่ผ่านมาและปีปัจจุบัน

(๗) เสนอแนะความคิดเห็นที่ได้จากการติดตามและประเมินผล

๕.๓) เครื่องมือที่ใช้ในการติดตามและประเมินผล

แบบที่ ๑ การกำกับกำกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๒ แบบติดตามผลการดำเนินงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

แบบที่ ๓/๑ แบบประเมินผลการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์

แบบประเมินคุณภาพของแผนพัฒนา

แบบประเมินความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการ

ข้อมูลในระบบ e-plan (www.dla.go.th) และ การติดตามและประเมินผลด้วยระบบ e-laas (www.dla.go.th)